

G CONSELLERIA
O SALUT
I DIRECCIÓ GENERAL
B SALUT PÚBLICA
/ PARTICIPACIÓ

Informe sobre els resultats de la campanya de sacrifici de bestiar porcí per al consum domèstic privat a les Illes Balears (2016-2017)

Introducció

El 27 de juny de 2009 es va publicar el Decret 34/2009, de 19 de juny, pel qual s'estableixen normes per al control sanitari d'animals de l'espècie porcina que es destinen al consum privat.

Les actuacions que s'han duit a terme per aconseguir implantar i aplicar el Decret 34/2009, de 19 de juny, han estat les següents:

- ✓ Distribució del material de presa de mostres (bosses i precintes) als ajuntaments.
- ✓ Remissió d'oficis per informar els ajuntaments de les Illes Balears de l'inici de la campanya de sacrifici de bestiar porcí per al consum domèstic privat (2015-2016).
- ✓ El dia 4 de maig de 2016, es va dur a terme una reunió entre la Direcció General de Salut Pública i Participació i el president de la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears per explicar la problemàtica sobre la campanya de sacrifici del bestiar porcí per a consum domèstic privat.
- ✓ La primera setmana del mes de maig de 2016 es va trametre una enquesta als laboratoris, tants als privats com als situats en els escorxadors, per saber el grau d'implicació i col·laboració per fer les analítiques de triquina.
- ✓ Reunions informatives amb els veterinaris col·laboradors i el Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears els dies 21 de juny de 2016 i 14 de setembre de 2016 per explicar els canvis normatius i la nova tècnica de determinació de triquina.
- ✓ El dia 1 de setembre de 2016 va tenir lloc una reunió sobre la campanya de sacrifici de bestiar porcí per a autoconsum i les analítiques de triquina, a la qual varen assistir els representants dels escorxadors de Mallorca interessats a participar-hi i el president del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears.

- ✓ Reunions amb els representants dels ajuntaments de Mallorca, el dia 28 d'octubre de 2016, per informar-los sobre el Decret 34/2009 i sobre el procediment per organitzar la campanya de sacrifici de bestiar porcí per al consum domèstic privat.
- ✓ Publicació l'octubre de 2016 a la revista del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears d'una nota informativa sobre les tècniques analítiques per determinar triquina en el sacrifici per al consum privat d'animals domèstics de l'espècie porcina.
- ✓ Curs de formació sobre la tècnica de determinació de triquina mitjançant digestió artificial dirigit als veterinaris col·laboradors l'octubre de 2016.
- ✓ Manteniment i actualització del Registre de Veterinaris Col·laboradors (RVC) en el control oficial de la triquina que regula el Decret 34/2009, de 19 de juny.
- ✓ Resposta a consultes telefòniques i per correu electrònic d'ajuntaments i de particulars interessats en la normativa nova.

En el Registre de Veterinaris Col·laboradors que regula el Decret 34/2009, en el qual estan representades totes les illes, hi ha inscrits actualment 14 veterinaris.

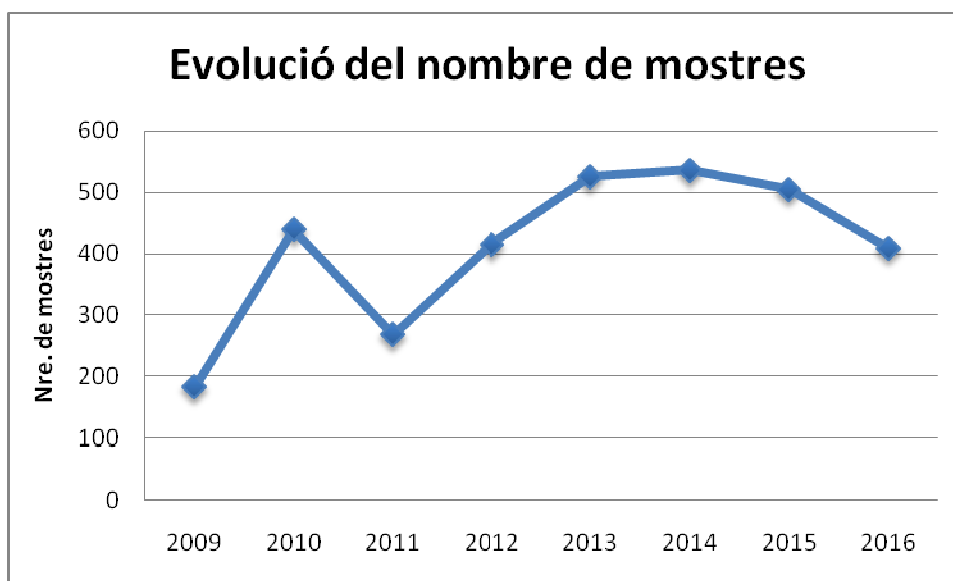
El Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears, dins el marc d'actuació del Conveni de col·laboració signat amb la Conselleria de Salut i la FELIB, ha posat en funcionament la plataforma d'introducció d'analítiques de triquina amb la creació d'un mapa en el qual es georeferencien les mostres analitzades per municipi <www.covib.org>.

Recollida i anàlisi de mostres

Durant la campanya 2016-2017 s'han analitzat un total de 409 mostres de porcs per determinar la presència de triquina i totes han donat un resultat negatiu.

Si es comparen les dades amb els anys anteriors, es pot comprovar que hi ha 96 mostres menys que l'any anterior.

Gràfica 1. Evolució del nombre de mostres

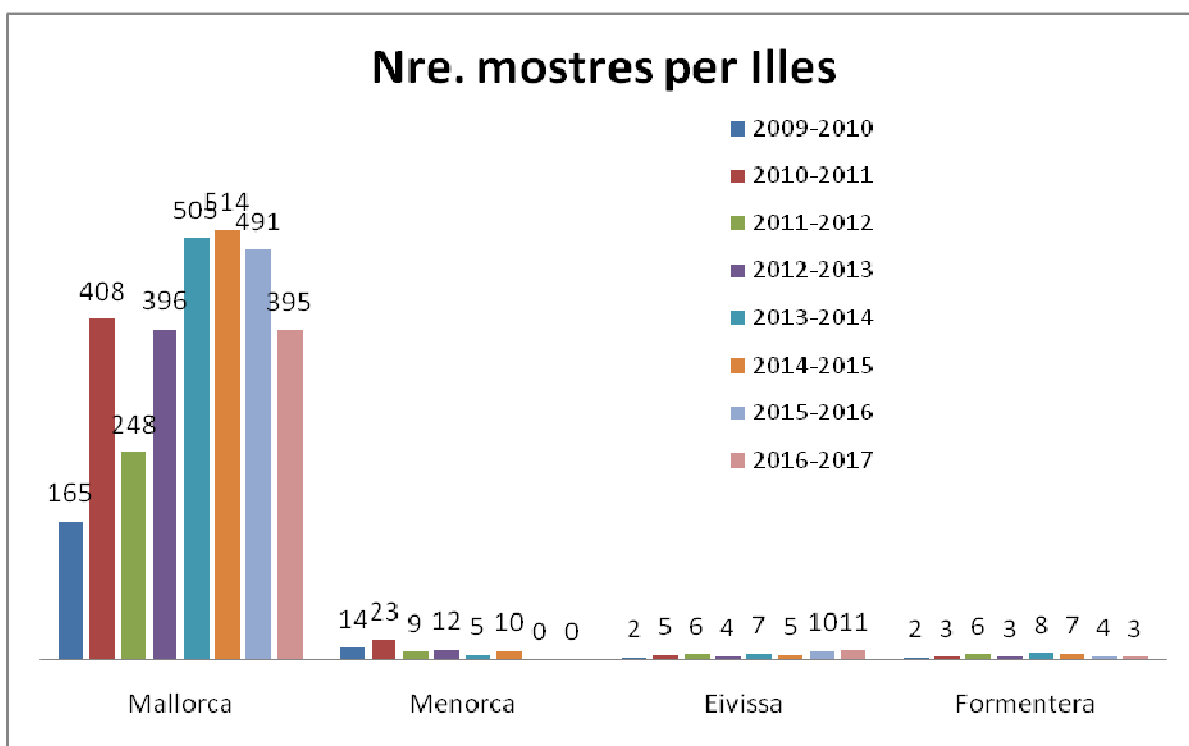

Taula 1. Distribució de les mostres per illes

	Nre. mostres 2009-2010	Nre. mostres 2010-2011	Nre. mostres 2011-2012	Nre. mostres 2012-2013	Nre. mostres 2013-2014	Nre. mostres 2014-2015	Nre. mostres 2015-2016	Nre. mostres 2016-2017
Mallorca	165	408	248	396	505	514	491	395
Menorca	14	23	9	12	5	10	0	0
Eivissa	2	3	6	4	7	5	10	11
Formentera	2	5	6	3	8	7	4	3
Totals	183	439	269	415	525	536	505	409

En la distribució per illes es pot veure que a Mallorca s'han fet 395 anàlisis i hi ha hagut 96 mostres menys que l'any anterior. Menorca continua sense analitzar cap mostra; Eivissa ha augmentat fins a 11 mostres, i Formentera ha perdut 1 mostra.

Gràfica 2. Nombre de mostres per illes

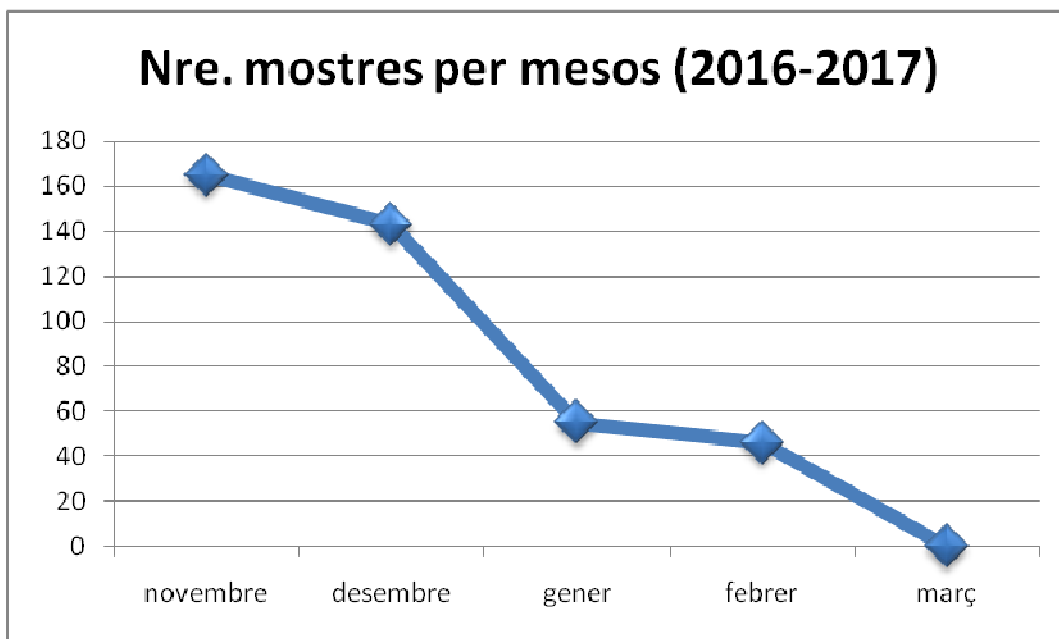

Pel que fa a la distribució de les mostres per mesos, es pot observar que els mesos de novembre i desembre és quan se sacrifiquen més animals de l'espècie porcina. En el mes de març no s'ha agafat cap mostra.

Taula 2: Nombre de mostres per mesos i campanyes

EVOLUCIÓ MOSTRES PER MESOS					
Campanya	novembre	desembre	gener	febrer	març
2011-2012	118	112	20	7	0
2012-2013	147	189	51	22	0
2013-2014	158	225	87	39	16
2014-2015	177	207	72	30	50
2015-2016	162	224	81	31	7
2016-2017	165	143	55	46	0

Gràfica 3. Nombre de mostres per mesos de la campanya 2016-2017

Distribució de les mostres per municipis

Illa de Mallorca

- ✓ En el 64,15 % dels municipis de Mallorca s'ha fet la presa de mostres per determinar triquina de bestiar porcí per al consum domèstic, mentre que l'any anterior el percentatge va ser d'un 68 %.
- ✓ El 43,40 % dels ajuntaments de Mallorca han comunicat a la Direcció General de Salut Pública i Participació l'inici de la campanya, mentre que l'any anterior va ser un 47 %.
- ✓ Hi ha 6 ajuntaments que han organitzat la campanya però no s'ha analitzat cap mostra. D'altra banda, hi ha 17 ajuntaments que no han comunicat l'inici de la campanya però, no obstant això, han analitzat mostres.
- ✓ Cal destacar que els municipis amb més mostres han estat Santanyí amb 69 mostres, Porreres, amb 56, i Campos, amb 47.

Taula 3. Comparativa de mostres per municipis de Mallorca

<i>Municipi</i>	<i>Nre. mostres 2015-2016</i>	<i>Nre. mostres 2016-2017</i>	<i>Diferència mostres</i>	<i>Comunicació ajuntament</i>
Ajuntament de Santanyí	73	69	-4	Sí
Ajuntament de Porreres	35	56	21	No
Ajuntament de Campos	51	47	-4	No

Ajuntament de Calvià	39	27	-12	Sí
Ajuntament de Felanitx	27	24	-3	Sí
Ajuntament de San Joan	24	22	-2	Sí
Ajuntament de Santa Maria	16	19	3	No
Ajuntament de Sant Llorenç des Cardassar	16	16	0	No
Ajuntament de Marratxí	28	13	-15	Sí
Ajuntament de Vilafranca	12	10	-2	Sí
Ajuntament d'Andratx	17	9	-8	Sí
Ajuntament de Montuïri	3	9	6	No
Ajuntament de Bunyola	0	8	8	No
Ajuntament de Lloret	3	8	5	No
Ajuntament de Binissalem	2	7	5	No
Ajuntament de Muro	8	7	-1	Sí
Ajuntament d'Esporles	6	5	-1	Sí
Ajuntament de Palma	30	5	-25	Sí
Ajuntament d'Algaida	15	4	-11	Sí
Ajuntament de Fornalutx	0	4	4	No
Ajuntament de Lluçmajor	19	4	-15	Sí
Ajuntament d'Artà	27	3	-24	No
Ajuntament de Lloseta	4	3	-1	Sí
Ajuntament d'Alcúdia	0	2	2	Sí
Ajuntament d'Ariany	0	2	2	No
Ajuntament de Deià	2	2	0	No
Ajuntament de Manacor	0	2	2	No
Ajuntament de Maria de la Salut	1	2	1	No
Ajuntament de Capdepera	3	1	-2	Sí
Ajuntament d'Inca	0	1	1	Sí
Ajuntament de Llubí	1	1	0	Sí
Ajuntament de Pollença	1	1	0	No
Ajuntament de Puigpunyent	4	1	-3	No
Ajuntament de ses Salines	1	1	0	No
Ajuntament d'Alaró	0	0	0	No
Ajuntament de Banyalbufar	3	0	-3	Sí
Ajuntament de Búger	0	0	0	No
Ajuntament de Campanet	0	0	0	No
Ajuntament de Consell	0	0	0	No
Ajuntament de Costitx	0	0	0	No
Ajuntament d'Escorca	0	0	0	Sí
Ajuntament d'Estellencs	0	0	0	No
Ajuntament de Mancor de la Vall	0	0	0	No

Ajuntament de Petra	0	0	0	No
Ajuntament de sa Pobla	1	0	-1	No
Ajuntament de Santa Eugènia	0	0	0	Sí
Ajuntament de Santa Margalida	1	0	-1	Sí
Ajuntament de Selva	10	0	-10	No
Ajuntament de Sencelles	5	0	-5	No
Ajuntament de Sineu	1	0	-1	No
Ajuntament de Sóller	1	0	-1	Sí
Ajuntament de Son Servera	1	0	-1	Sí
Ajuntament de Valldemossa	0	0	0	No
Total	491	395		

Illa de Menorca

Només 4 municipis —es Castell, es Mercadal, es Migjorn Gran i Sant Lluís— han fet la comunicació oficial, però enguany no s’ha analitzat cap mostra.

Els ajuntaments des Migjorn Gran i Sant Lluís han comunicat que no organitzen la campanya ni l’autoritzen.

Taula 4. Comparativa de mostres per municipis de Menorca

<i>Municipi</i>	<i>Nre. mostres 2015-2016</i>	<i>Nre. mostres 2016-2017</i>	<i>Diferència mostres</i>	<i>Comunicació ajuntament</i>
Ajuntament des Castell	0	0	0	Sí
Ajuntament de Ciutadella	0	0	0	No
Ajuntament de Ferreries	0	0	0	No
Ajuntament des Mercadal	0	0	0	Sí
Ajuntament des Migjorn Gran	0	0	0	Sí
Ajuntament de Maó	0	0	0	No
Ajuntament d’Alaior	0	0	0	No
Ajuntament de Sant Lluís	0	0	0	Sí
Total	0	0	0	

Illa d’Eivissa

Enguany s’han analitzat 11 mostres, una més que l’any anterior. Sant Josep de sa Talaia és el municipi que ha analitzat més mostres.

Taula 5. Comparativa de mostres per municipis d'Eivissa

<i>Municipi</i>	<i>Nre. mostres 2015-2016</i>	<i>Nre. mostres 2016-2017</i>	<i>Diferència mostres</i>	<i>Comunicació ajuntament</i>
Ajuntament de Sant Josep de sa Talaia	4	8	4	No
Ajuntament de Sant Joan de Labritja	1	2	1	Sí
Ajuntament de Sant Antoni de Portmany	5	1	-4	Sí
Ajuntament de Santa Eulària	0	0	0	No
Ajuntament d'Eivissa	0	0	0	No
Total	5	10		

Illa de Formentera

L'Ajuntament ha comunicat l'inici de la campanya i s'han agafat un total de 3 mostres, 1 menys que l'any anterior.

Taula 6. Comparativa de mostres per municipis de Formentera

<i>Municipi</i>	<i>Nre. mostres 2015-2016</i>	<i>Nre. mostres 2016-2017</i>	<i>Diferència mostres</i>	<i>Comunicació ajuntament</i>
Ajuntament de Formentera	4	3	-1	Sí

Conclusions

1. Malgrat els esforços realitzats mitjançant reunions, formació i notes informatives sobre el canvi d'analítica, enguany s'ha produït un descens del nombre de mostres analitzades per determinar la presència de triquina si es compara amb la campanya anterior, i totes a Mallorca, 96 mostres menys.
2. Menorca continua sense comunicar l'anàlisi de cap mostra.
3. Els motius pels quals s'ha produït aquest descens del nombre de mostres depèn de diferents factors, entre els quals es poden destacar els següents:
 - No es notifiquen o analitzen la totalitat dels animals de l'espècie porcina sacrificats per al consum domèstic privat.
 - El canvi de tècnica analítica que ha suposat un augment del cost del servei.
 - La dificultat per accedir a un veterinari perquè faci les analítiques.

- La dificultat en el trasllat de les mostres als laboratoris i que el termini per tenir els resultats és més llarg.
 - La manca d'informació als usuaris.
 - La disminució dels costums i tradicions atesa la regressió en el món rural.
 - La disminució del nombre de veterinaris col·laboradors, actualment 14.
 - A més, només 2 veterinaris disposen del material per fer la tècnica analítica, la resta de veterinaris utilitzen els laboratoris situats als escorxadors de Palma, Felanitx i Eivissa.
4. El percentatge de municipis que organitzen i comuniquen la campanya ha estat del 52,83 %, malgrat les reunions informatives dutes a terme. No obstant això, en el 64,15 % dels municipis de les Illes Balears s'han fet analítiques.